

Symbolae Turcologicae: Studies in Honour of Lars Johanson On his Sixtieth Birthday 8 March 1996. edited by Árpád Berta, Bernt Brendemoen and Claus Schönig. Swedish research Institute in Istanbul. 1996. 246 s.

Ünlü Türkolog Lars Johanson'un altmışıncı doğum yıldönümünde öğrenci ve meslektaşları tarafından ona armağan olarak hazırlanan bu kitapta, Prologue ve Tabula Gratulatoria'dan sonra yirmi beş yazı yer alıyor. Bu yazılar sırasıyla şunlar: Milan adamović "Ordinalia im Bolgarischen" (513-18), Klára Agyagási "Ein neues Mitglied der türkischen Wortfamilie mit der Bedeutung 'Zwilling'" (19-21), Árpád Berta "Zur Frage der Kausativsuffixe im Kiptscakischen" (23-29), Hendrik Boeschoten "Zur Charakterisierung des Kodekopierens" (31-39), Bernt Brendemoen "Case Merge in the Black Sea Dialects- A Kartvelian Substrate Feature?" (41-59), Nurettin Demir "Einige Merkmale yörükischer Dialekte" (61-70), Gerhard Doerfer "Die Sprache Gadā's" (71-76), Marcel Erdal "On applying 'causative' to 'passive', mainly in Turkish" (77-95), Peter B. Golden "The Černii Klobouci" (97-107), El'bir A. Grunina "K istorii tyurkskoy pretemporal'noy sistemi" (109-117), Tooru Hayashi "The Dual Status of possessive Compounds in Modern Turkish" (119-129), György Hazai "Beobachtungen zum Vokalismus des Lehngutes im Mittelosmanischen" (131-139), Juha Janhunen "Khamnigan Data on the Turkic Name of Lake Baikal" (139-141), Mark Kirchner "Zwei osmanische Bearbeitungen des persischen *Qābusnāma* als Quelle zur türkischen Sprachgeschichte" (143-155), Roy Andrew Miller "Trk. **l*₂, **r*₂ and Korean" (157,167), Kenesbay Musayev "Dravidian-Turkic-Sanskrit Lexical Comparisons" (169-174), Klaus Röhrborn "Studien zum neologistischen Wortschatz des Türkischen: Bildung von Verbalabstrakta durch Konversion und substraktive Wortbildung" (175-180), András Róna-Tas "An 'Avar' word: *terem*" (181-188), Frithiof Rundgren "Turkish *başka* and *diğer*, Aramaic *tūb*, and Old Persian *pasāva*" (189-198), Aleksandr M. Ščerbak "Irregular sound correspondences in Turkic languages conditioned by reborrowing from Mongolian" (199-203), Wolfgang-E. Scharlipp "Some remarks on the so-called Dative Suffix *-a/-ä* in the Yenisey Inscriptions" (205-208), Claus Schönig "Ist *kāḡmā 'haltbar Gemachtes (Fleisch, Fisch)' wirklich ein samojedisches Lehnwort im

Sajantürkischen?” (209-212), Erika Taube “Zur gegenwärtigen Situation der Tuwiner im westmongolischen Altai” (213-225), Talat Tekin “On the Origin of the Turkic Genitive Suffix” (227-230), Peter Zieme “Aus einem alttürkischen Kommentar zum *Goldglanzsūtra*” (231-238). Kitap Lars Johanson’un yayınlarının Éva Ágnes Csató tarafından hazırlanmış tam bir listesi ile sona eriyor (239-246).

Bu tanıtma yazısında söz konusu armağan kitabındaki yirmi beş yazı hakkında yorumda bulunmak olanağı, doğal olarak, yoktur. Bu nedenle burada yalnızca fazlasiyle ilgimi çeken bazı yazılara kısaca değinmekle yetineceğim.

Milan Adamović “Ordinalia im Bolgarischen” başlıklı yazısında (ss. 13-18) Volga Bulgarcası ve Çuvaşça sıra sayıları eklerinin kökeni üzerinde duruyor. Ona göre VB *-ım/-im* eki Aşmarin’in düşündüğü gibi Türkçe ya da Benzing’in ileri sürmüş olduğu gibi İnanca kökenli değil, Çeremisçe kökenlidir. Nitekim Çeremisçede sıra sayıları eki bugün ünsüzden sonra *-āmše*, ünlüden sonra da *-mše* biçimindedir. Adamović’e göre bu ek de *-am* ve *-še* eklerinden oluşan birleşik bir ektir. Milan Adamović işte bu *-ām* ekinin Çeremisçeden Volga Bulgarcasına en geç 13. yüzyılda geçmiş olacağını düşünüyor (ss. 14, 15).

Ancak hemen belirteyim ki Adamović’in bu görüşüne katılmak biraz güçtür. Çünkü bir kez verdiği örneklere bakılırsa Fin-Ogurca *-ām* eki, kendisinin de belirttiğine göre, aslında bir sıra sayısı eki değil, adlardan sıfat türeten bir ektir: Çer. *laçām* ‘pünktlich’, Ost. *tarām* ‘mächtig’, Fin. *wasema* ‘der linke’ vb. Sonra, Volga Bulgarcası sıra sayıları eki {+(I)m} daha 8.-9. yüzyıllarda konuşulmuş olan Tuna Bulgarcasında da vardı: *veçem* “üçüncü” < **üç+im*, *toutom* [töütöm] “dördüncü” < **tört+im*, *altom laltem* “altıncı” < **altı+m*, *çitem* “yedinci” < **cēti+m*, *tvirem* “dokuzuncu” < *togırım < **tokır+ım*, vb. gibi (bk. T. Tekin. *Tuna Bulgarları ve Dilleri*, Ankara 1987).

VB *-şil/-ş* ekine gelince, Adamović’in bunun kökeni hakkındaki görüşüne de katılmadığımı burada belirtmek isterim. Bence Volga Bulgarcası *altış // altışı* ‘altıncı’, *ciyetiş* ‘yedinci’ gibi sıra sayılarında görülen {+ş(i)} eki Genel Türkçe sıra sayıları eki {+(I)nç}tan başkası değildir. 13. ve 14. yüzyıl Volga Bulgarcasına Kıpçak Türkçesi öğelerin karışmış olduğunu biliyoruz. Bu yazıtlardan ikisinin karışık dilli olması da bu nedenledir. Genel Türkçe sıra sayıları eki {+nç(I)}, Kıpçak grubu Türk dillerinde yaygın olan *ç > ş* değişmesi ve /n/ düşmesi ile, yani /+ş/ ve /+şil/, /+şil/ biçiminde, Müslüman Volga Bulgarının diline girmiş olmalıdır: VB *altış* ‘altıncı’ < *altınş <

*altınç, *ekiş* ‘ikinci’ < *ekinş < *ekinç vb. gibi (t. Tekin, *Volga Bulgar kitabeleri ve Volga Bulgarcası*, Ankara 1988). Çuvaşça {+meş} eki de, böylece, iki sıra sayısı ekinden oluşan birleşik bir ektir: *ikkēmēš* < *ekinimç. Teke Türkmencesinde görülen *ikiminci üçüncü, beşiminci* vb. gibi biçimler bu varsayımın en güçlü kanıtıdır (bk. O. Pritsak, “Bolgaro-Tschuwaschica”, *UAJb*, XXXI, 274-314).

Klára Agyagási kısa yazısında (ss. 19-21) Hristiyan Tatar (Kreşen) ağızlarındaki *žėkrāč* ‘ikiz’ sözcüğü üzerinde duruyor ve bu sözcüğü aynı anlamdaki Çuvaşça *yėkėreš / yėkrėš* ile karşılaştırıyor. Agyagasi bu sözcük için iki türeme teorisi öneriyor: 1. Orta Bulgar Türkçesi *yikir Orta Tatarcaya geçmiş ve buna küçültme eki *-āč* eklenmiştir; 2. Eski Bulgar Türkçesinde *ikir* sözcüğünün yanbiçimi olarak bulunan *ikire* sözcüğüne Orta Bulgar Türkçesinde topluluk sayıları eki *-si* eklenmiş, daha sonra da sözcükte önses *y-* türemesi olmuştur: *ikire+si* > *yikiresi* > *yikireš* > Çuv. *yėkėreš* ~ *yėkrėš*(s. 20). Agyagási’ye göre bu teorilerden hangisinin doğru olduğunu kestirmek güçtür; sorun ancak yeni Tatarca malzemelerin yardımı ile çözümlenebilir.

Árpád Berta “Zur Frage der Kausativsuffixe im Kiptschakischen” başlıklı yazısında (23-29) ettirgenlik eki {-tUr-}un Kıpçak grubu Türk dillerinde ünlümsülerden sonra /-dUr-/ biçimini aldığı halde // ile biten *kel-*, *öl-* ve *tol-* eylemlerinde /-tUr-/ biçiminde olduğuna işaret ederek bu üç eylemin {-tUr} ekli ettirgenlik çatılarının aslında **kāl-it-*, **öl-üt-* ve **tol-ut-* gibi yine ettirgen çatılardan türemiş olduğu yolunda bir görüş ileri sürüyor. Ona göre orta hecedeki dar bağlama ünlüsünün düşmesi ile bunlar **kālttūr-*, **ōlttūr-* ve **tolttūr-* biçimlerine gelişmiş, daha sonra da bu biçimlerdeki *-ltt-* gibi normal olmayan ünsüz grubu *-lt-* biçiminde yalınlaştırılmıştır. Tatarcada ise /t/ den önceki //nin de düşmesi ile, bu eylemler sırasıyla *kiter-*, *üter-* ve *tutır-* biçimlerini almıştır (28-29).

Árpád Berta’nın bu gözlemini çok ilginç bulduğumu belirtmek isterim. Ne var ki onun bu üç eylemin *-tUr-* biçiminde çifte ettirgen çatılardan gelişmiş olduğu yolundaki görüşüne katılmak güçtür. Çünkü, bilindiği gibi, *kāl-* ve *öl-* eylemlerinin ettirgen çatıları Eski Türkçede {-Ur-} eki ile, *tol-* eyleminin ettirgen çatısı ise {-tUr-} eki ile kuruluyordu: *kālūr-*, *ölūr-*, *toltur-*. Budist Uygur metinlerinde *tol-* eyleminin {-GUr-} eki ile kurulmuş ettirgen çatısına da rastlanır (bk. M. Erdal, *Old Turkic Word Formation*, Wiesbaden 1991, s. 753). Aslında ettirgen çatı eki {-It-} Eski Türkçede // ünsüzü ile biten tek heceli hiçbir eyleme eklenmezdi. Fonyukuk yazıtının 3.

satırında geçen ve öteden beri *öl(ü)tm(i)ş* okunan sözcük de aslında *öl t(e)m(i)ş* “‘Ölün!’ demiş” olacaktır (bk. T. Tekin, *Tunyukuk Yazıtı*, Ankara 1994, s. 36-37, not: 3).

Bernt Brendemoen’in yazısı Türkçenin kuzey-doğu Karadeniz diyalektlerinde (Rize Merkez İlçesi, Kalkandere, İkizdere ve Çayeli) görülen ad durumu karıştırmaları üzerine. Brendemoen bu ağızlarda bulunma (locative) durumu yerine yönelme (dative) durumunun, yönelme durumu yerine de bulunma durumunun kullanıldığına işaret ediyor ve bu gibi kullanımlar için örnekler veriyor: *biz o vaGıt beş on yaşına bi uşa: ıduk* ‘At that time I was a boy five or ten years old’, *oldum elli yaşına bu ocaklara* ‘I was fifty years old this January’, *beyük annem deyermente gitti* ‘My grandmother went to the mill’ vb. gibi. Brendemoen sözkonusu ağızlarda yönelme ve bulunma durumlarının bu farklı kullanımlarında o bölgede vaktiyle konuşulmuş olan ve yönelme-bulunma durumlarını ayırt etmeyen Kartvel dillerinin (Lazca, Gürcüce vb.) etkisi olabileceğine dikkat çekiyor.

Bu diyalektlerde görülen başka bir ad durumu karışımı da yönelme durumu yerine yükleme durumunun kullanılmasıdır: *ati bindi, eşeği biner gider* vb. gibi. Ancak Brendemoen, haklı olarak, bu kullanımın Türkçe eski bir özellik olabileceğine de işaret ediyor: *atın mindi keldi* (Kutadgu Bilig: 576). Bilindiği gibi, Orhon Türkçesinde de *bin-* eylemi yükleme durumu ile kullanılırdı: *boz atıg binip* (KT E 33), *ak atın binip* (KT E 40) vb. gibi.

Brendemoen’in yazısının en ilginç yanı bence Rize’nin İyidere vadisi köylerinde belirli ve belirsiz adıl nesnelere (*oni* ‘onu’, *ona*, *olari* ‘onları’, *olara* ‘onlara’) cümle sonundaki eylemlere vurgusuz ek olarak (*-ni*, *-na*; *-lari*, *-lara*) eklenmeleridir: *bağladiler-ni* ‘They bound him’, *dönüşüm derim saa-ni* ‘When I come back, I will tell it to you’, *biz alduk-lari* ‘We took them’, *ko-lari bi çan'ta'ya* ‘Put them in a bag!’, *on sene ustine Dedi-lara Gi* ‘After ten years he told them that...’ vb. gibi. Brendemoen, haklı olarak, bu özelliğin de sözkonusu ağızlarda bir Kartvel altkatman dili etkisi ile açıklanabileceğini söylüyor.

Gerhard Doerfer “Die Sprache Gadā’īs” başlıklı yazısında ilk Çağatay şairlerinden Gedai’nin dilindeki Oğuzca öğeleri inceliyor ve Eckmann’ın daha önce verdiği Oğuzca örneklere eklemeler yapıyor: *dut-*, *dodaq*, *gibi bigin*, *il* ‘yıl’, *başqa*, *aq*, *ev* vb. gibi. Doerfer bu arada *künäş > günäş*, *dudaq > dodaq* vb. gibi bazı düzeltmeler de yapıyor (krş. Trkm. *dōdak*). Doerfer’in yazısının en ilginç yanı bence Geda’i’nin dilindeki bazı Oğuzca biçimlerin ölçü gereği yeğlenmiş olduğunu saptamasıdır. Örneğin, bir şiirde

failatiin failatiin failatiin failiün ölçüsüne uyması için *ey diriga kim dodaqıñ hasratındın qalmadı* denilmesi, yani *erniñ* yerine *dodaqıñ* sözcüğünün kullanılmış olması gibi. (s. 75).

Marcel Erdal “On applying ‘causative’ to ‘passive’, mainly in Turkish” başlığını taşıyan uzunca (77-95) yazısında Türkçede edilgen çatıların ettirgen çatılara dönüştürülmesi konusunu işliyor.

Peter Golden “The Černii Klóbouci” başlıklı yazısında 597-107), *Karakalpak* adının etnik bir ad değil de aşağı bir toplumsal durumu anlatan bir terim olduğunu kanıtıyor.

Johanson armağınındaki ilginç yazılardan biri de Juha Janhunen’in “Khamnigan Data on Turkic Name of Lake Baikal” başlıklı yazısı (139-141. *Baykal* adının *bāy* ‘zengin’ ve *kōl* ‘göl’ sözcüklerinden meydana geldiği yolundaki yaygın etimoloji hemen herkesçe bilinir. Ne var ki bu göl adının Buryatça ve dolayısıyla türlü dillerdeki biçimleri bu etimolojiyi destekler nitelikte değildir; başka bir deyişle adın ikinci hece ünlüsü yuvarlak değil düzdür: Buryatça *Baigal*, Rusça *Baikal*, vb. gibi. Janhunen bu yazısında *Baikal* adının Çin’de konuşulan Khamnigan Moğolcasında *Baigul* biçiminde söylendiğini hem sözlü hem de yazılı olarak saptadığını, bunun da *Baikal* < *bāy kōl* ‘Zengin Göl’, yani ‘(balıkları) bol göl’ etimolojisini doğruladığını belirtiyor.

Roy Andrew Miller “Trk. *l₂, *r₂ and Korean” başlıklı yazısında Çin ideogramları ile yazılmış Eski Korece birkaç sözcük üzerine yeni Altayca etimolojiler öneriyor. Bunlardan birincisi şudur: Eski Korece *kilçi ‘lord, master’, Trk. *kişi* ‘man, person, human being’, Evenki *kilän, kilär*, Neg. vb. *kile* ‘Evenki(ler)’ ve Eski Japonca *konikisi* ‘king of the land’, *kokisi* ‘kral’, *konikisi // komukisi* ‘lord of the army’ ünvanlarındaki *kisi.

Miller’in ikinci etimolojisi Eski Korece **mu’alşi* ‘shaman’ ile ilgilidir. Miller bunu ET *bügüş* ‘Weisheit’, Uyg., Çağ. *bögü* ‘Weiser’, Mo. *böge* ‘shaman’ ve Macarca *böls* ‘weise, gelehrt, klug; sorcier; wise man, sage’ ile birleştiriyor (ss. 162-164).

Miller’in bir başka ilginç etimolojisi de geç Eski Korece *mati ‘head’ ile aynı anlamdaki Eski Türkçe *baş* ve Çuv. *pus* sözcüklerini birleştiren karşılaştırmasıdır. Yıllar önce Ramstedt Türkçe *taz baş* ‘der kahlköpfige Adler’ birleşimini Moğolca *tar-balji* (‘sparrow hawk; tawny eagle’ < *tar* ‘bald’ + *balji* ‘head’) sözcüğü ile birleştirmiş, böylece Türkçe *baş* sözcüğünü daha eski bir *bal’ biçiminden getirmişti (1957: 111). Ancak Çuvaşça *pus*’ açıkça gösteriyor ki *baş* sözcüğündeki /ş/ daha eski bir /*l₂/ foneminden

değil, fakat bir /*lç/ ünsüz çiftinden gelir. Miller, işte bundan hareketle Eski Korece *mati sözcüğünün daha eski bir **bal+ti* biçiminden getiyor: **bal+ti* > **mal+ti* > *mati* (s. 165).

Klaus Röhrborn'un yazısı Türkçedeki eşesli ad-eylem türetmeleri üzerine. Ramstedt ile Bang'ın eşesli ad-eylemlerin Türkçede mümkün olduğu yolundaki görüşlerini haklı olarak eleştiren Röhrborn dil devriminden sonra türetilen *etki* / *etki-*, *tepki* / *tepki-*, *yansı* / *yansı-* vb. gibi eşesli ad-eylemler yerine adlardan [+lA-] eki ile eylem türetmenin (*etki*, *etkile-* vb. gibi) Türkçenin yapısına daha uygun olduğunu vurguluyor.

Aleksandr Şçerbak Türk dillerindeki bazı kuraldışı ses denkliklerine değinerek bunları Moğolcadan geri ödünçleme ile açıklamaya çalışıyor (s. 199-203). Moğolcadan geri alıntılar için verdiği örnekler arasında şunlar da var: Tuv. *kidis* 'felt' (OT *kiδiz*, *kidiz*, *kigiz*) ve *xevis* 'carpet' (< Mo. *kebis*), G.-Alt. *arga* 'means; mode; way; method' (OT *arqa* 'back'), Mo. *elcigen* 'donkey' (OT *eşkek*, *eşyek*, *eşek*).

Hemen belirtelim ki OT *kiδiz* 'keçe' ile Mo. *kebis* bir ve aynı değildir. 'Keçe' anlamındaki Türkçe sözcüğün de Eski Türkçede *kigiz* biçimi yoktur. Bu nedenle de Mo. *kebis* sözcüğü bu dilde Eski Türkçeden alıntı olamaz.

Mo. *arga* sözcüğü de bana göre Türkçeden ödünçleme olamaz; çünkü Mo *arga* ile Türkçe *arqa* arasında da anlamca hiçbir ilgi yoktur. Türkçe *arqa* ve *art* sözcükleri bence Mo. *aru* "back, rear; north, northern; verso of a sheet or folio" sözcüğü ile köктаştır.

Tuvaca *elçigen* 'donkey' sözcüğü elbette ki Moğolcadan alıntıdır. Ancak Mo. *elcigen* sözcüğü, Şçerbak'ın sandığı ve inandığı gibi, Türkçeden alıntı olamaz; çünkü öyle olsa idi Türkçe *eşgek* sözcüğündeki /ş/ye karşılık Moğolca *elcigen* sözcüğünde yalnız /l/ bulunması gerekirdi. Oysa Moğolca sözcükte Türkçe /ş/ ye karşılık /lç/ ünsüz çifti vardır.

Şçerbak'a göre Mo. *arça* 'juniper', *sün* 'milk', *qana* 'wing' sözcükleri de bu dilde Türkçe alıntılardır (s. 200). Hemen belirtelim ki bu görüş de kandırıcı dağildir. Altayca *artuş* daha eski bir *artuç* biçimine gider (krş. MK *artuç*). Altayca *arçın* ise, hiç kuşkusuz, Moğolcadan bir alıntıdır.

Şçerbak Mo. *siba-* 'to plaster' eyleminin de ET *su* "su" adından türemiş olan ET *suva-* "sulamak" eyleminden alıntı olduğu görüşünde. Bu görüşe katılmak da güçtür. Çünkü biçim bakımından birbirine yakın olan bu iki eylem arasında anlamca yakınlık yoktur. Eski Türkçede "sulamak" anlamındaki *suva-* eyleminden başka aynı biçimde "sıvamak" anlamında bir eylem daha vardır. Clauson *suva-* maddesinde bu iki eylemi birleştirmiş, bir

ve aynı saymıştır (EDPT: 785). Erdal (OTWF: 423) ve Şçerbak da aynı kanıdadır. Bence bu iki eylem, DTS'de yapıldığı gibi, birbirinden ayrılmalıdır. Mo. *siba*- eylemi 'sıvamak, çamur sürmek, yağ sürmek' eylemi göz önüne alınırsa ET *suva*- "sıvamak" eyleminin /l/ ünlüsünün /v/ komşuluğunda yuvarlaklaşması ile daha eski bir *siba- eyleminden geldiğini kabul etmek gerekir.

Wolfgang-E. Scharlipp Yenisey yazıtlarında genellikle yanlış olarak verme durumu (dative) eki sanılan *-a/-ä* üzerinde duruyor ve *äsiz* ve *äsizim* ünlemleri ile 1. kişi iyelik ekli isimlere eklenen bu *-a/-ä*'nin, verme durumu eki olmayıp bir ünlem olduğunu örneklerle açıklıyor (ss. 205-208). Ben 1964'te yayımlanan bir yazımda bu konuyu ilk kez ele almış ve o zamana kadar *siz*, *sizä*, *sizim* ve *sizimä* okunan sözcüklerin çoğul ikinci kişi adlı olmayıp acınma ünlemi olduğu görüşünü ileri sürmüştüm ve bunların sırasıyla *äsiz!* *äsiz ä!*, *äsizim!* *äsizim ä!* okunmaları gerektiğini belirtmiştim ("On a misinterpreted Word in the Old Turkic Inscriptions", *UJb.* 35, 1964, 134-144). Bu görüşümü kabul eden Scharlipp, Herbis-Baarı yazıtında Şçerbak'ın *s(i)z(i)mä buñ(u)ma quyda qunç(u)y(u)ma bök(i)sm(ä)d(i)m* biçiminde okuduğu satırı doğru olarak *äsizim ä! buñum a! quyda qunçuyum a! bökişmädim!* okuyor ve "Oh, my misfortune, oh, my misfortune, oh my princesses in the private rooms. I did not have enough (of you)." diye çeviriyor (s. 206).

Kitaptaki son yazı Peter Zieme'nin (231-238). Zieme bu yazısında Berlin-Brandenburg Bilimler Akademisi Turfan koleksiyonunda T II Y 46.20 (Ch/U 6O25) numara ile kayıtlı bir yazma parçasının arka yüzünde bulunan yarı işlek Uygur yazısı ile yazılmış dokuz satırlık bir Uygurca metni yayımlıyor ve inceliyor. Bu kısa Uygurca metin bir Altun Yaruk tefsirinden alınmış. Bu kısa parçanın beşinci satırında *yıya tirä* "sammelnd" ikilemesinden sonra gelen zarf görevindeki *qıza qavıra* (yani *qısa qavıra*) "zusammenfassend" ikilemesi dikkati çekiyor. Zieme, haklı olarak, bunların *qıs*- "verkürzen" ve *qavir*- "zusammenfassen" eylemlerinin zarf biçimleri olduğunu söylüyor (s. 237). Zieme, ayrıca, burada *qısa* sözcüğünün /s/ yerine /z/ ile yazılmış olduğuna ve aynı yazım yanlışının metnin ikinci satırındaki *törüzin* (*törüsün* yerine!) sözcüğünde de görüldüğüne değinerek Doerfer'in bir Uygurca metinde *-s-* yerine *-z-* yazılmışsa bu yazım yanlışının o metnin mutlak olarak Yuan dönemine ait olduğunu gösteren bir yazım özelliği olduğu yolundaki görüşünün, haklı olarak, yeniden tartışılması gerektiğini söylüyor. Evet, Johanson armağanı Türk dilleri alanında çalışan

araştırcılar için ilginç ve yararlı yazılarla dolu. Yer darlığı nedeniyle burada ancak bazılarına değinebildik.

Talat Tekin